

§ 88

Årsbokslut och årsredovisning 2022

KSN-2022-03342

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** godkänna årsredovisning för 2022, samt
2. **att** till investeringsbudgeten för 2023 lägga de pågående investeringarna 2022 enligt **bilaga 5**.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta för egen del

3. **att** anmäla fördjupad uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och indikatorer samt nationella nyckeltal för agenda 2030 enligt **bilaga 1**,
4. **att** anmäla fördjupad redovisning av verksamhet i förvaltningsform och bolagsform enligt **bilaga 2**,
5. **att** anmäla redovisning av den interna kontrollen till kommunfullmäktige enligt **bilaga 3**,
6. **att** anmäla beslutade förändringar avseende styrande dokument enligt **bilaga 4**,
7. **att** anmäla pågående investeringar enligt **bilaga 5**,
8. **att** anmäla jämställdhetsbokslut 2023 till kommunfullmäktige enligt **bilaga 6**,
9. **att** anmäla Uppsala stadshus AB:s årsredovisning 2022 till kommunfullmäktige enligt **bilaga 7**
10. att anmäla de största investeringsprojekten till kommunfullmäktige enligt **bilaga 8**, samt
11. **att** anmäla Rapportering av kommunkoncernens synpunktshantering, enligt **bilaga 9**.

Sammanfattning

Verksamhetsåret 2022 presenteras i bifogad årsredovisning. Uppsala kommunkoncern förverkligar kommunfullmäktiges vilja inom ramen för de ekonomiska förutsättningarna. Koncernen har visat en förmåga att anpassa sig till den oväntade påfrestning som pandemin har inneburit och till effekterna av årets höga inflation. Koncernen uppfyller kommunfullmäktiges mål och bedöms ha en god ekonomisk hushållning. Samtidigt strävar koncernen självklart efter att skapa ännu mer värde per insatt krona för att långsiktigt ge goda förutsättningar för kommunens invånare, företag och organisationer.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 16 mars 2023
- Årsbokslut och årsredovisning 2022
- Bilaga 1 Uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och indikatorer, samt nationella nyckeltal för Agenda 2030
- Bilaga 2 Verksamhet i förvaltningsform och bolagsform
- Bilaga 3 Redovisning av intern kontroll 2022
- Bilaga 4 Beslutade förändringar avseende styrande dokument
- Bilaga 5 Pågående investeringar
- Bilaga 6 Jämställdhetsbokslut 2022 Uppsala kommun
- Bilaga 7 Uppsala stadshus AB:s årsredovisning 2022
- Bilaga 8 De största investeringsprojekten
- Bilaga 9 Rapportering av kommunkoncernens synpunktshantering

Beslutsgång

Ordföranden finner att arbetsutskottet bifaller förvaltningens förslag.

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2023-03-16

Diarienummer:
KSN-2022-03342

Handläggare:
Maria Ahrgren och Eva-Lena Laier

Årsbokslut och årsredovisning 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** godkänna årsredovisning för 2022, samt
2. **att** till investeringsbudgeten för 2023 lägga de pågående investeringarna 2022 enligt **bilaga 5**.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

3. **att** anmäla fördjupad uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och indikatorer samt nationella nyckeltal för agenda 2030 enligt **bilaga 1**,
4. **att** anmäla fördjupad redovisning av verksamhet i förvaltningsform och bolagsform enligt **bilaga 2**,
5. **att** anmäla redovisning av den interna kontrollen till kommunfullmäktige enligt **bilaga 3**,
6. **att** anmäla beslutade förändringar avseende styrande dokument enligt **bilaga 4**,
7. **att** anmäla pågående investeringar enligt **bilaga 5**,
8. **att** anmäla jämställdhetsbokslut 2023 till kommunfullmäktige enligt **bilaga 6**,
9. **att** anmäla Uppsala stadshus AB:s årsredovisning 2022 till kommunfullmäktige enligt **bilaga 7**
10. att anmäla de största investeringsprojekten till kommunfullmäktige enligt **bilaga 8**, samt
11. **att** anmäla Rapportering av kommunkoncernens synpunktshantering, enligt **bilaga 9**.

Ärendet

Verksamhetsåret 2022 presenteras i bifogad årsredovisning. Uppsala kommunkoncern förverkligar kommunfullmäktiges vilja inom ramen för de ekonomiska förutsättningarna. Koncernen har visat en förmåga att anpassa sig till den oväntade påfrestning som pandemin har inneburit och till effekterna av årets höga inflation. Koncernen uppfyller kommunfullmäktiges mål och bedöms ha en god ekonomisk hushållning. Samtidigt strävar koncernen självklart efter att skapa ännu mer värde per insatt krona för att långsiktigt ge goda förutsättningar för kommunens invånare, företag och organisationer.

Beredning

Ärendet är berett av kommunledningskontoret och baseras på nämnders och bolagsstyrelsers inrapporterade underlag.

Föredragning

Årets resultat

Det ekonomiska resultatet för Uppsala kommunkoncern 2022 uppgick till 800 (1 296) miljoner kronor.¹ För kommunen i förvaltningsform uppgick resultatet till 701 (1 150) miljoner kronor och för de kommunala bolagen till 164 (145) miljoner kronor efter skatt. I resultatet för kommunkoncernen ingår koncerninterna elimineringar och justeringar på sammanlagt 65 miljoner kronor. Justerat för jämförelsestörande poster uppgick resultatet till 991 (961) miljoner kronor för kommunkoncernen, 780 (659) miljoner kronor för nämnderna och till 199 (300) miljoner kronor efter skatt för de kommunala bolagen.

Årets resultat efter skatt för Stadshuskoncernen uppgick till 164 (145) miljoner kronor. Resultatet belastades bland annat av utrangeringar om 38 miljoner kronor. Resultatet efter finansiella poster uppgick till 284 (219) miljoner kronor. Justerat för jämförelsestörande poster uppgick resultatet till 319 (374) miljoner kronor.

Årets resultat för kommunen i förvaltningsform uppgick till 701 (1 150) miljoner kronor, vilket motsvarar 4,8 (8,3) procent av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Resultatet påverkades positivt av jämförelsestörande poster med netto 79 miljoner kronor. Justerat för jämförelsestörande poster uppgick resultatet till 780 (659) miljoner kronor, vilket motsvarar 5,3 (4,7) procent av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Årets resultat för finansförvaltningen uppgick till 835 (647) miljoner kronor och blev 520 miljoner kronor högre än det av kommunfullmäktige budgeterade resultatet på 315 miljoner kronor. Budgetavvikelsen förklaras av att skatteintäkterna blev 354 miljoner kronor högre och de generella statsbidragen och utjämningen 153 miljoner kronor högre än beräknat i kommunfullmäktiges budget.

Inom Uppsala stadshuskoncern redovisade alla bolag utom fyra ett resultat som är i nivå med eller högre än kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav. Uppsalahem AB:s resultat har kraftigt påverkats av kostnadsökningar kopplat till inflationen där främst elkostnaderna belastat resultatet. För Uppsala konsert och kongress AB och Uppsala stadsteater AB innebar pandemin nedstängda och begränsade verksamheter i

---

¹ Siffror inom parentes avser föregående år.

början av året samt att återhämtningen inte har lett till antal besökare i nivå med tiden före pandemin. Uppsala vatten och avfall AB:s verksamhet för biogas har tidigare år erhållit ett driftsbidrag från Energimyndigheten. Under 2022 har stödet ifrågasatts av EU som anser att verksamheten överkompenseras varför det mottagna bidraget inte har resultatförts vilket lett till ett lägre resultat för biogasverksamheten.

Stadsbyggnadsförvaltningen inom kommunstyrelsen, gatu- och samhällsmiljönämnden och äldrenämnden redovisade underskott medan övriga nämnder redovisade överskott eller en ekonomi i balans. Underskottet inom kommunstyrelsen förklaras främst av kommunens bidrag till statlig infrastruktur samt en negativ utveckling av markförsäljning till följd av stigande kostnader och höga räntor som fått en dämpande effekt på bostadsmarknaden. Ej budgeterade nedskrivningar och utrangeringar och ökade kostnader för färdtjänst är huvudsakliga förklaringar för underskottet för gatu- och samhällsmiljönämnden. Underskottet för äldrenämnden beror på ökade kostnader för inhyrd legitimerad sjukvårdspersonal.

Övriga nämnder redovisade i stort sett en ekonomi i balans för verksamhetsåret 2022.

För en sammanställning av respektive nämnd och bolags redovisning se Verksamhet i förvaltningsform och bolagsform, bilaga 2.

Årsredovisning för Uppsala kommun och kommunkoncern framgår av handlingen. Där återfinns redovisningen av verksamhetens effektivitet och ändamålsenlighet.

I årsredovisning för Uppsala stadshus AB framgår att ägardirektiv till aktiebolag och produktionsstyrelser uppnås i allt väsentligt, se även bilaga 7.

Årets investeringar

Årets investeringar i kommunkoncernen uppgick till totalt 3 366 (2 671) miljoner kronor. De kommunala bolagen investerade för 1 976 (1 952) miljoner kronor och nämnderna för 1 466 (718) miljoner kronor. Ett internt markförvärv på 76 miljoner kronor har eliminerats i kommunkoncernen. Kommunkoncernens investeringar finansierades till stor del av kassaflödet från den löpande verksamheten som uppgick till 2 654 (2 841) miljoner kronor.

Förteckning över pågående investeringar från 2022 för överföring till 2023 redovisas i handlingens bilaga 5.

Finansiella mål

Kommunfullmäktige fastställde i Mål och budget 2022–2024 tre finansiella mål för att uppnå och upprätthålla god ekonomisk hushållning. Resultatet för kommunens verksamhet i förvaltningsform ska motsvara minst 2,0 procent av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Därtill ska soliditeten för kommunkoncernen, inklusive pensionsåtagandet, stärkas till intervallet 25–27 procent och kommunkoncernens låneskuld per invånare över tid inte öka med mer än fem procent årligen.

Resultatmålet är uppnått. Årets resultat för verksamhet i förvaltningsform uppgick till 701 miljoner kronor, motsvarande 4,8 procent av intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Justerat för jämförelsestörande poster, uppgick resultatet till 780 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,3 procent av intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Målet för soliditet är uppnått. Soliditeten för kommunkoncernen, inklusive pensionsåtagande, har förbättrats med en procentenhet till 28 procent. Soliditet visar

betalningsförmågan på lång sikt och i kommunens soliditet ingår även den pensionsförpliktelse som ligger utanför kommunkoncernens balansräkning. De senaste årens höga resultat har stärkt det egna kapitalet och därigenom soliditeten.

Målet för låneskuld per invånare är uppnått. Vid utgången av 2022 uppgick låneskulden till 17 700 (17 620) miljoner kronor, vilket är en ökning med 80 miljoner kronor sedan 2021. Låneskulden per invånare har de senaste tre åren minskat med 1,8 procent årligen och uppgick per 31 december 2022 till 73 098 kronor. Jämfört med föregående år minskade låneskulden per invånare med 1 061 kronor, vilket till stor del beror på en större befolkningstillväxt relativt förändringen i låneskulden.

Uppdrag och direktiv

Mål och budget 2022–2024 har sammanlagt nio inriktningsmål och 31 uppdrag. Till inriktningsmål 9 finns ett gemensamt nämnd-/bolagsmål och ett gemensamt nämndmål. De följs upp vid årsslutet men ingår inte i statistiken som redovisas nedan. Utöver uppdragen från Mål och budget 2022-2024 finns det åtta kvarvarande uppdrag från tidigare Mål och budget och 36 tillkommande uppdrag som kommunfullmäktige lämnat till nämnder och bolagsstyrelser vid sidan av Mål och budget. Av dessa uppdrag är 28 färdiga, 38 uppdrag pågår enligt plan och nio uppdrag går inte enligt plan.

Bedömningen av måluppfyllnaden baseras på nämndernas och bolagens rapportering på uppdragen och deras bedömning av måluppfyllnad. Fem av inriktningsmålen har bedömts vara i hög grad uppfyllda vid årets slut. De är:

- inriktningsmål 1 Uppsala ska ha en jämställd och hållbar ekonomi
- inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete
- inriktningsmål 7 Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet
- inriktningsmål 8 I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare
- organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället
- inriktningsmål 9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala.

Fyra inriktningsmål bedöms vara delvis uppfyllda vid årets slut. De är:

- inriktningsmål 2 Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i
- inriktningsmål 3 Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande
- inriktningsmål 4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet
- inriktningsmål 6 Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

Uppsala kommun har två nämnder som är gemensamma med andra kommuner. De är räddningsnämnden och överförmyndarnämnden. Uppsala är värdkommun för dessa nämnder, men de styrs gemensamt av de kommuner som samarbetar. De gemensamma nämnderna knyter an till de mål och uppdrag i Mål och budget som stämmer överens med vad samarbetskommunerna kommit överens om.

Den samlade bedömningen av nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete är att de kommer att uppnå övervägande delar av det som de planerat för en önskvärd utveckling inom inriktningsmålen.

Samtliga nämnders verksamhetsberättelser är anmälda till kommunstyrelsen avseende årsbokslutet 2022 och finns i bilaga 2. Kommunledningskontoret följer under året upp de uppdrag och direktiv som nämnderna och bolagsstyrelserna inte verkställt.

Intern kontroll

Syftet med intern kontroll är att säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och resurseffektivt sätt, att information om verksamheten och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande och att verksamheten efterlever lagar och avtal med mera. Arbetet med intern kontroll inom kommunen utgår från reglemente för intern kontroll och riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas planering, uppföljning och internkontroll. En reviderad riktlinje beslutades av kommunstyrelsen i mars 2021. Reglementet reviderades 2021 och beslutades i februari 2022.

I kommunen har respektive nämnd och bolagsstyrelse ansvar för den interna kontrollen inom sina ansvarsområden. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll i kommunen och har tillsammans med Uppsala stadshus AB ett samordnande ansvar för den interna kontrollen. Kommunstyrelsen ska enligt uppsiktsplikten bidra med stöd till och utvärdering av den interna kontrollens funktionalitet och ändamålsenlighet och rapportera detta till kommunfullmäktige. Nämndernas och bolagsstyrelsernas internkontrollplaner beskriver vad som behöver göras utifrån prioriterade risker som framkommit i riskanalysen. Varje kontrollmoment i internkontrollplanen följs upp enligt beskriven frekvens och metod. Nämnder och bolagsstyrelser redovisar årligen resultatet av sin uppföljning till kommunstyrelsen.

Rapport om jämställdhet i Uppsala kommun

I Uppsala kommuns jämställdhetsuppföljning 2022, bilaga 6, redovisas uppföljningen av de jämställdhetspolitiska målen utifrån könsuppdelade indikatorer i Mål och budget (MoB) kompletterat med indikatorer för de nationella delmålen. Inkluderat i uppföljningen finns även svar från en årlig enkät som skickas ut till nämnder och bolag för att undersöka förutsättningarna för jämställdhetsintegrering. Jämställdhetsbokslutet tas fram mot bakgrund av ett beslut i KS (KSN-2018-3089).

Kommunkoncernens synpunktshantering

I samband med årsbokslutet har nämnder och bolagsstyrelser rapporterat kring arbetet med systematisk synpunktshantering. Många verksamheter har tagit fram egna rutiner och använder olika systemlösningar men saknar en systematik i synpunktshanteringsarbetet. När synpunktshantering beskrivs är det övervägande på en administrativ hanteringsnivå snarare än en beskrivning av hur systematiska arbetssätt har utvecklats och implementerats för att stimulera en synpunktsnära utveckling av verksamheten. Förbättringsområden beskrivs inte som grund för mer genomgripande verksamhetsförbättringar på strukturell nivå. Det är istället specifika åtgärder relaterade till specifika synpunkter som beskrivs.

Återkommande är önskan om ett koncerngemensamt ändamålsenligt digitalt stöd för synpunktshantering. Ett sådant system uppfattas kunna harmonisera och förbättra processer, möjliggöra datadrivna uppföljningar och beslutsunderlag och på så sätt stimulera en effektiv synpunktshantering.

Analyser och undersökningar visar på behovet av en koncernövergripande strukturell förändring respektive en arbetsställnings- och attitydmässig förflyttning om kommunkoncernen ska kunna möta den politiska viljan om ökad förmåga till

användarnära verksamhetsutveckling samt gällande lagkrav om en informations- och rättssäker synpunktshantering.

Samverkansgrupp

Den centrala samverkansgruppen har getts information om bokslut 2022 den 22 mars 2023

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Kommunkoncernen har en god ekonomistyrning och årets resultat har överträffat de ekonomiska målen och stärkt den ekonomiska ställningen. De ekonomiska utmaningarna framöver är dock stora och både kommunens verksamheter och kommuninvånare behöver anpassa sig till de förändrade förutsättningarna.

Den höga inflationen kommer att urholka kommunens köpkraft genom de snabbt ökande kostnaderna inom kommunens verksamheter. Den stigande inflationen medför även kraftiga prisökningar på entreprenader inom byggsektorn som innebär risk för att planerade markförsäljningar inte blir av. Ytterligare en utmaning som kommunen och övriga marknadsaktörer behöver hantera är bristen på rätt kompetens.

De senaste åren har Uppsala kommun lyckats sänka sina nettokostnader och på så sätt skapat utrymme för såväl prioriteringar som resultatförstärkning. För att klara av välfärdsuppdraget i en tid av stigande inflation och vikande konjunktur måste kommunen fortsätta att effektivisera sin verksamhet genom exempelvis nya och innovativa arbetssätt.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 16 mars 2023
- Årsbokslut och årsredovisning 2022
- Bilaga 1 Uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och indikatorer, samt nationella nyckeltal för Agenda 2030
- Bilaga 2 Verksamhet i förvaltningsform och bolagsform
- Bilaga 3 Redovisning av intern kontroll 2022
- Bilaga 4 Beslutade förändringar avseende styrande dokument
- Bilaga 5 Pågående investeringar
- Bilaga 6 Jämställdhetsbokslut 2022 Uppsala kommun
- Bilaga 7 Uppsala stadshus AB:s årsredovisning 2022
- Bilaga 8 De största investeringsprojekten
- Bilaga 9 Rapportering av kommunkoncernens synpunktshantering

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ola Hägglund
Ekonomidirektör och
biträdande stadsdirektör